

Indkøbs- og udbudspolitik

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Ydelser omfattet af indkøbs- og udbudspolitikken.....	3
2. Målsætning	3
3. Udbud og udlicitering, beslutningskompetencen	3
a. Forslag	3
b. Udbud	4
c. Udlicitering	4
d. Kontrolbud	4
4. Økonomi og Serviceniveau	4
5. Planlægning	4
6. Personalemæssige Forhold	5
a. Personalets retsstilling	5
b. Inddragelse af medarbejdere	5
c. Misligholdelse af kontrakt og ophævelse af kontraktforholdet	5
d. Problematikken om underleverandører	6
e. Socialt ansvar	6
7. Generelle principper, der skal anvendes	6
a. Udbudspligt	6
Tjenesteydelses- og/eller vareindkøb	6
Bygge- og anlægsarbejder	6
Almene boliger	6
b. Sikkerhedsstillelse	6
Indkøbs- og tjenesteydelser	6
Bygge- og anlægsarbejder	7
Fælles	7
c. Sociale klausuler	7
d. Miljø- og energikrav	7
e. Kontrolbud (Internt bud)	8
f. Personaleforhold	8
g. Arbejdsmiljø	8
h. Fastholdelse af erfaring og ekspertise	8
i. Snitflader	8
8. Kvalitetsopfølgning	8

INDKØBS- OG UDBUDSPOLITIK FOR HJØRRING KOMMUNE

Byrådet skal inden udgangen af valgperiodens første år vedtage en servicestrategi for valgperioden. Servicestrategien skal også indeholde en udbudspolitik jf. bekendtgørelse om servicestrategi og opfølgingsredegørelse.

1. Ydelser omfattet af indkøbs- og udbudspolitikken

Da alle kommunale indkøb skal konkurrenceudsættes, er der udarbejdet en sammenfattet indkøbs- og udbudspolitik.

Indkøbs- og Udbudspolitikken omfatter alle Hjørring Kommunes indkøb, det være sig bygge- og anlægsopgaver, vareindkøb samt køb af tjenesteydelser, som Hjørring Kommune køber fra eksterne leverandører eller samarbejdspartnere. Nærværende indkøbs- og udbudspolitik er gældende for ydelser, som Hjørring Kommune påtænker sendt i udbud.

2. Målsætning

Det er Byrådets målsætning, at:

1. Hjørring Kommune som helhed køber sine bygge- og anlægsopgaver, varer og tjenesteydelser "bedst og billigst", d.v.s. køber den samlet set bedste vare til den laveste pris i de tilfælde, hvor den mest fordelagtige pris er det mest væsentlige parameter.
2. Hjørring kommune optræder som udgangspunkt som én kunde ved indgåelse af indkøbsaftaler, og udnytter hermed de totale indkøbsressourcer i Hjørring Kommune optimalt, så der opnås koncernfordele.
3. Hjørring kommune handler ved lokale virksomheder og forhandlere, hvor disse er konkurrencedygtige.
4. Hjørring Kommune sikrer via en ensrettet indkøbspraksis, at leverandørerne gives lige vilkår i en indkøbs-, udbuds- og tilbudssituation.
5. Der indføres E-handel i Hjørring Kommune.

På denne baggrund tilstræbes det at placere opgavevaretagelsen dér, hvor man får det højeste ydelsesniveau for pengene.

Byrådet og fagudvalgene har det politiske ansvar for at fastlægge niveauet samt indholdet af serviceydelserne og for at sikre, at ydelserne tilvejebringes bedst og billigst.

Der skal være en forventning om et rimeligt forhold mellem den forventede besparelse og de omkostninger, der er forbundet med at gennemføre udbudsforretningen.

3. Udbud og udlicitering, beslutningskompetencen

3.a. Forslag

Alle kan komme med forslag til mulige områder for udbud. Således kan idéen til udbud opstå på flere niveauer for eksempel i Byråd, Fagudvalg, Fagområde, Indkøbsfunktionen m.v.

Alle ideer fremsendes til Indkøbsfunktionen, der analyserer og vurderer forslagene og udarbejder indstilling til byrådet om, hvorvidt det foreslåede område skal udbydes/udliciteres eller ej. Der skal sondres mellem udbud og udlicitering.

3.b. Udbud

Udbud er ydelser, som Hjørring Kommune allerede får leveret fra en ekstern leverandør eller samarbejds partner (genudbud), eller som Hjørring Kommune fremadrettet har brug for, og som Hjørring Kommune ikke ønsker at etablere inhouseproduktion af.

Kompetencen til at træffe beslutning om udbuddet, d.v.s. stillingtagen til valg mellem eksterne tilbudsgivere og et evt. kontrolbud, ligger hos Byrådet.

3.c. Udlicitering

Udlicitering er udbud på et område, hvor Hjørring Kommune på udbudstidspunktet har en inhouse produktion, og hvor Hjørring Kommune efter et udbud vælger at lade en ekstern leverandør overtage produktionen. Et udbud med efterfølgende mulighed for udlicitering behøver dog ikke at føre til udlicitering, idet Byrådet kan beslutte at beholde produktionen inhouse efter endt udbudsproces.

Kompetencen til at træffe beslutning om selve udliciteringen, d.v.s. stillingtagen til valg mellem eksterne tilbudsgivere og eventuelt kontrolbud, ligger hos Byrådet.

3.d. Kontrolbud

I forbindelse med udbuddet tages der stilling til, hvorvidt der skal udarbejdes et kontrolbud.

Der vil som hovedregel altid skulle udarbejdes kontrolbud for derigennem at sikre,

- øget konkurrence og dermed muligheden for at sikre både høj kvalitet og lav pris,
- et omkostningsægte bud på, hvad det koster at løse opgaven, og
- for at have muligheden for at beholde opgaven i kommunens regi, hvis kommunen er konkurrencedygtig.

Der vil være omkostninger/investeringer forbundet med at afgive eget bud.

I en sådan situation skal forvaltningen sikre "vandtætte skotter" mellem den del af forvaltningen, som forestår udarbejdelsen af eget bud og den del som forestår udarbejdelsen af udbudsmaterialet.

4. Økonomi og serviceniveau

Med hensyn til økonomien følges hovedreglen om, at den der har kompetencen betaler.

Udgifterne til ethvert udbud kan opdeles i henholdsvis udgifter til gennemførelse af selve udbuddet og udgifter til den løbende drift. I det omfang at den udbudte opgave kan løses billigere end ved fortsat kommunal drift, kan man tale om en økonomisk "gevinst".

Såfremt udbuddet indebærer en besparelse fordeles besparelsen mellem området og kommunekassen efter en konkret aftalt fordeling.

Det vil betyde, at der vil være et økonomisk incitament til at gå med i et udbud og risiko for et økonomisk tab ved ikke at deltage.

5. Planlægning

Det skal sikres at der i forbindelse med udarbejdelse af Hjørring Kommunes budgetter redegøres for, hvilke udbud der påtænkes udført i kommende budgetår - således, at der kan udsendes den lovpligtige forhåndsmeddelelse, og således, at der kan ske en rationel planlægning af de udbud, der skal finde sted.

6. Personalemæssige forhold

Dette afsnit gør sig primært glædende i forbindelse med udbud, hvor der efterfølgende er mulighed for udlicitering af opgaven.

6.a. Personalets retsstilling

Lov om lønmodtagernes retsstilling ved virksomhedsoverdragelse (lov nr. 111 af 21. marts 1979) finder anvendelse ved udliciteringer omhandlende opgaver fra Hjørring Kommune.

Efter lov om Lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse har medarbejdere som minimum ret til at få videreført deres hidtidige rettigheder i.h.t. overenskomst, individuelle aftaler om løn- og arbejdsforhold, herunder kutymmer m.v.

Hjørring kommune ønsker ikke, at nogle af de nuværende medarbejdere i tilfælde af en virksomhedsoverdragelse skal stilles ringere efter overenskomstperiodens udløb.

Derfor vil Hjørring Kommune, ud over hvad følger af virksomhedsoverdragelsesloven, som minimum sikre, at:

- medarbejdere, der overgår fra kommunal ansættelse til ekstern leverandør, som minimum garanteres nuværende løn- og pensionsniveau i kontraktperioden - også for lokalaftaler,
- der afsættes et minimumsbeløb pr. medarbejder til efteruddannelse,
- der i det første år af kontraktperioden udarbejdes en personalepolitik, hvor bl.a. antallet af elev- og uddannelsespladser i kontraktperioden fastsættes,
- det er en forudsætning, for at en virksomhed kan overtage driftsopgaver, at den følger de for området gældende kollektive aftaler.

6.b. Inddragelse af medarbejdere

Protokollat af 24. maj 2005 om medarbejdernes inddragelse og medvirken ved omstilling, udbud og udlicitering skal altid, såfremt der ikke er vedtaget mere vidtgående medarbejderbeskyttende beslutninger, tages i betragtning ved udbud og udlicitering.

Allerede mens der foregår overvejelser om en mulig udlicitering, skal det sikres at samtlige berørte medarbejdere (og deres faglige organisation) i den berørte institution/afdeling løbende inddrages i processen og holdes orienteret om drøftelser og beslutninger.

Medarbejderne skal have mulighed for at udtale sig og komme med konkrete forslag under hele processen, så medarbejdernes synspunkter og forslag kan indgå i beslutningsgrundlaget.

Endvidere skal det sikres, at lovgivning og andre forhold af betydning for personalets rettigheder og velfærd bliver overholdt.

6.c. Misligholdelse af kontrakt og ophævelse af kontraktforholdet

Ved misligholdelse af kontrakten, som resulterer i ophævelse af kontraktforholdet og som samtidig medfører, at de udliciterede opgaver i en periode ikke udføres, skal kommunen tilstræbe, at de berørte tidligere kommunale medarbejdere får samme rettigheder i kommunen, som kommunens eget personale i forbindelse med stillingsreduktioner.

6.d. Problematikken om underleverandører

Såfremt der skal ske en tilpasning af medarbejderstaben, som konsekvens af et udbud, d.v.s. blandt medarbejdere, som ikke er omfattet af lov om virksomhedsoverdragelse, vil disse medarbejdere være omfattet af kommunens bestemmelser vedrørende stillingsreduktioner, og konsekvenserne for disse skal være beskrevet forud for, at der træffes beslutning om selve udbuddet.

6.e. Socialt ansvar

Leverandøren skal forpligte sig til at udvise et socialt ansvar, som skal svare til den politik, der på udbudstidspunktet er gældende i Hjørring Kommune.

7. Generelle principper, der skal anvendes

Det skal sikres, at principperne om ligebehandling og forbuddet mod forskelsbehandling overholdes.

Der skal være en grundlæggende gennemsigtighed, der åbner området for konkurrence og gør det muligt at kontrollere, at udbudsproceduren er upartisk, der skal herunder foretages en passende grad af offentliggørelse, der gør det muligt at åbne markedet for konkurrence.

7.a. Udbudspligt

Alle udbud udarbejdes i overensstemmelse med de regler, der er gældende for udbuddet. Det skal vurderes konkret, hvilken af de mulige udbudsformer der findes mest hensigtsmæssig, og denne skal anvendes. (Man kan herunder også vurdere, at f.eks. anvendelse af SKI-aftalen er mest hensigtsmæssig)

Hvor udbuddet opfylder kravene til at skulle i EU-udbud, skal dette naturligvis anvendes.

Såfremt ordren ikke er omfattet af EU-udbudspligten gælder for:

Tjenesteydelser og vareindkøb

Hvor der er tale om en tjenesteydelse eller et varekøb og udbuddet er over 500.000 kr., er der annonceringspligt for udbuddet, og her skal der vælges mellem anvendelse af frivilligt EU-udbud eller nationalt offentligt eller begrænset udbud.

Hvor ordren er over 300.000 kr., men ikke overstiger 500.000, skal der som minimum indhentes 2 underhåndsbud.

Hvor ordren er 300.000 eller derunder, kan der vælges den mest hensigtsmæssige konkurrenceudsættelsesform.

Bygge- og anlægsarbejder

Her anvendes de i lbk nr. 1410 af 7/12 2007 om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter gældende regler.

Almene boliger:

Her anvendes ved nybyggeri, hvor Hjørring Kommune ikke er bygherre, bestemmelserne i LBK nr. 1118 af 26. september 2007 af lov om almene boliger m.v. om udbud i åben konkurrence blandt bygherre.

7.b. Sikkerhedsstillelse

Indkøbs- og tjenesteydelser indenfor det tekniske område

Her skal leverandøren som udgangspunkt stille en ubetinget uigenkaldelig anfordringsgaranti på 15% af den årlige kontraktsum. Ved ordre på under 300.000 kr. i kontraktsum skal der dog ikke stilles sikkerhed.

Bygge- og anlægsarbejder

Som udgangspunkt anvendes sikkerhedsstillelsesreglerne i AB 92, § 6, men såfremt der konkret er behov for en anden sikkerhedsstillelse, redegøres der for baggrunden herfor i det konkrete tilfælde. Ved ordre på under 500.000 kr. i kontraktsum skal der dog ikke stilles sikkerhed.

Fælles

Sikkerhedsstillelsesbestemmelserne kan dog fraviges, såfremt der efter en konkret overvejelse i forbindelse med et konkret udbud vurderes uhensigtsmæssigt.

7.c. Sociale Klausuler

Det skal vurderes, om der kan/skal indbygges sociale klausuler og i givet fald hvilke. Vurderingen af, hvorvidt sociale klausuler skal indgå i udbudsmaterialet, foretages ved de enkelte udbud.

Som eksempler på sociale klausuler kan nævnes:

1. Social klausul med krav om at ansætte et antal/en andel medarbejdere på særlige vilkår,
2. Social klausul med krav om at ansætte medarbejdere på særlige vilkår,
3. Social klausul med krav om at ansætte et antal/en andel arbejdstagere med en vis ledighedsperiode,
4. Social klausul med krav om at ansætte et antal/en andel medarbejdere fra særlige grupper,
5. Social klausul med krav om etnisk ligestillingspolitik,
6. Social klausul med krav om en personalepolitik,
7. Social klausul med krav om en arbejdsmiljøpolitik, se også pkt. 7g, eller
8. Det sociale indeks som social klausul.

7.d. Miljø- og energikrav

Der bør arbejdes for mere miljø- og energivenlige indkøb og flere aftaler med dokumenterede miljøhensyn. Derfor kan der ved indkøb stilles krav vedrørende miljø og energi til leverandører og produkter i det omfang, det vurderes at være nødvendigt og relevant.

Det skal vurderes, hvorvidt der kan/skal sættes miljø- og/eller energiklausuler ind i udbuddet, således der handles energirigtigt og i givet fald hvilke.

Relevante miljøkrav kan bl.a. omfatte:

- Forhold til miljømyndigheder - herunder om virksomheden drives i overensstemmelse med lovkrav i henhold til miljøbeskyttelsesloven og overholder tilladelser og godkendelser.
- Ressourceforbrug - eksempelvis energi-, brændstof eller vandforbrug, under produktion og anvendelse af produktet
- Miljøstyringsniveau - herunder om virksomheden er miljøcertificeret (EMAS eller ISO 14001), har en miljøpolitik og fører grønt regnskab. Derudover kan der sættes krav til, at produktet skal være miljømærket (svane- eller blomstermærket)
- Emissioner, omfanget af forurening under produktion og anvendelsen af produktet - f.eks. CO2 udledning eller miljømæssige uønskede stoffer
- Genanvendelse - f.eks. af emballage og produktet efter endt levetid

Miljøkravene bør stilles eller gælde i alle faser af produktet levetid - dvs. fra produktion og levering til anvendelse og bortskaffelse af produktet.

Ved vurderingen af produkter bør der tages hensyn til produkter der er mindst miljøbelastende og ressourceforbrugende ved produktion, levering, anvendelse, bortskaffelse og evt. genanvendelse.

I det omfang det er muligt, erstattes miljøbelastende produkter med mindre miljøbelastende produkter, ligesom genbrugs- og miljørigtige produkter og produkter fra miljøcertificerede virksomheder skal anvendes hvis muligt.

7.e Kontrolbud (Internt bud)

Priskalkulationen følger de fastsatte regler på området.

7.f Personaleforhold

Det skal sikres i forbindelse med udlicitering, at løn- og ansættelsesforholdene for personale som hovedregel ikke må forringes i kontraktperioden. Se endvidere pkt. 6 ovenfor.

7.g Arbejdsmiljø

Efter bekendtgørelse om pligter efter lov om arbejdsmiljø i forbindelse med udbud af tjenesteydelser skal kommunen som udbyder sørge for, at der er taget hensyn til sikkerheden og sundheden ved tjenesteydelsens udførelse.

Ved større indkøb skal arbejdsmiljødelen inddrages i forbindelse med udarbejdelse af kravsspecifikationerne til indkøbene.

7.h Fastholdelse af erfaring og ekspertise

Det skal vurderes, om det er muligt at fastholde erfaring og ekspertise i kommunalt regi, efter opgaven er udbudt, og om kommunen vil kunne foretage kontrol og opfølgning eller evt. overtage opgaven ved et leverandørsvigt og ved genudbud.

7.i Snitflader

Det skal vurderes, om der er tætte sammenhænge til andre opgaveområder, og hvordan det påvirker opgaveløsningen.

8. Kvalitetsopfølgning

Når selve udbudsforretningen er afsluttet, bliver udmøntningen af kontrakten den primære aktivitet. Hjørring Kommune skal i kontraktperioden løbende foretage opfølgning og kvalitetssikring.

Allerede ved udarbejdelsen af udbudsmaterialet fastlægges målbare kvalitetsnormer med beskrivelser for kvalitetssikring, hvori der tages stilling til, hvad kommunen vil opnå med kvalitetssikringen, og hvor mange ressourcer der skal anvendes.

Kvalitetsopfølgningen skal først og fremmest beskrives ud fra de ønskede resultater og den ønskede effekt - frem for ud fra opgaveløsningen.

